

Kamaraszínpad Szombathelyen.

Mi történik a Kovácsban? — Októberben megkezdődik a téli művészeti szezon. — Beszélgetés Tompa Kálmánnal.

Jól emlékszem: talán az utolsó előtti előadást néztem meg a nyári színházban, mikor összehívték Tompa Kálmánnal, a kitűnő művésszel és meg úgy elbeszélgettünk a távoznivaló színházról. Megülödtte a fülemet, hogy Tompa egyszerre csak azt mondta:

— Na majd nemokára én is szolgáltok egy meglepetéssel.

Elsőre azt hittem, hogy rosszul hallok a talán valamilyen régi időről beszélt, de következetesen jövő időben beszélt. Szinte szívettem, hogy nem tudok semmit a készülő dolgokról, de világot sem akartam elárulni informátlanságomat s elhatároztam, majd titokban utána nézek a dolgoknak, hádd tudom meg, mitéle meglepetés készül itt Szombathelyen nagy titokban.

Őszönöm és egy-két jól-füllet hallott szó arra birt, hogy körülnéztek a Kovácsszálló környékén, sőt le is mentem a szulerén helyiségbe, ahol ezelőtt mindenféle tingli-tangli kabarék húzódtak meg telente, amiket más híján, jó pénzért meglehetősen látogatott a szórakozni kívánó szombathelyi közönség, de ahol sok mindent talált, csak ép azt nem, amit kerestem: művészetet, szépséget, lelket üdítő dolgokat.

Már mikor a lépcsőn lefelé mentem, azokatlan zaj ütötte meg fülemet. Kopácsolás, szegedés, zörgő hangok kavarszóttak parancsszavak tenorjával és mikor beléptem, elámultam a meglepetéstől annyi változatosan ment keresztül ez az egyébként is kedves benyomást keltő intim helyiség.

A szeparék ki vannak döntve, a padló emelkedővé vált, az asztalok kikerültek: helyükön plüss-karosszék, a színpad előtti orkeszter, a színpadon ragyogó új díszletek és a nagy sürgés-forgásban egy ember dirigál: Tompa Kálmán. Félig-meddig ajánlja a dolgot megyek hozzá:

— Drága Direktör ur, mi készül itt?

— Micsoda újságíró maga, ha még azt se tudja, hát színpad, Kamara-Színpad.

— Micsoda?
— Kamara-Színpad, Szombathely téli színpada.

— Beszéljen már, drága direktör, hogy lesz, mint lesz?

— Egyszerű ügy az kérem — kezdi Tompa Kálmán. — Még e hónapban 20–25-ike között meg is nyílik a Kamara-Színpad — ez ugyanis a neve — és ezzel egyszermind megkezdődik Szombathelyen az első igazi művészeti szezon. A színpad művészeti igazgatója én vagyok és amint látja a munkálatok már annyira előrehaladott állapotban vannak, hogy október 18-ára be is fejeződnek. Aztán jönnek a tagok, megkezdődnek a próbák...

— És kik jönnek? — vágtam közbe.

— Az egyelőre titok — mosolygott Tompa bácsi. — De annyit mondhatok, hogy van egy olyan operacéknőnk, amilyen még vidéken nem volt. S a primadonnánk a pesti Népopera primadonnája volt.

— Operacéknő? Népopera?

— Igen, igen. Hja barátom, ez nem olyan közönséges kis színpadocska lesz ám. Ez a legkomolyabb modern irodalom és művészet otthona lesz. Egy és kétfelvételű operettek, drámák fogják a műsor gerincét alkotni, azonban lesznek magán-számok is. Műsorunk szigorúan fehér lesz. Megnézheti mindenki. Amint látható, a helyiségre már most se lehet ráismeri, szőnyeg, hogy nagyszerű díszletekkel is rendelkezünk, azóval igazi elsőrangú dolog lesz ez: Kamara-Színpad.

Megnéstem a díszleteket. Eddig van már vagy 15 féle. Egyik pompásabb, mint a másik. Művészeti kezeltre valának. A színpad is magasabb lett.

— És hogy lesznek az előadások — kérdeztem.

— Hetenkint tizenegyszer játszunk.

— Tizenegyszer?

— Igen. Minden nap két előadást tartunk, hetenkint kétszer változó műsorral.

Elmondta még a direktör, hogy dacára a nagy anyagi áldozatoknak, a helyi lakosok olcsók lesznek. A legdrágább hely 25 K. Boldogan bucsúztam el a kitűnő direktortól. Végre hát mégis teljesül régi vágyunk és a muzik mellett lesz téli színpadunk is.

SZINHÁZ.

Gidia Buccarin. Dicséretére válik a szombathelyi közönségnek az a nagyarányú érdeklődés mellyel a Gidia Buccarin hangversenye iránt viseltetik. Az igazgató aldozatkészítése nyilatkozik meghozza gyümölcsét és a világhírű művész előreláthatólag a legelőkelőbb közönség és zsúfolt ház előtt fogja cadás művészetét csillogtatni. A nagy költségek dacára Bodonyi igazgató vasárnapi helyárok mellett tartja meg az előadást.

Hétlőn Molnár Jancsi a Vengerkák-ban fogja brilliáns szerepét a pupos herceget alakítani Parinere B. Király Boriska lesz és így az előadás sikere előre biztosítva van.

— Kamara-színház Szombathelyen. Schönberger Gyula, az Urania színház volt vezetője kért s kapott erre engedélyt a rendőrségtől. Schönberger Gyulat ismeri már a közönség az Urania moziból s művészi érzéke garanciát nyújt arra, hogy október elejével a Kovács-szuterénben megnyitó kamara-színháza irodalmi és művészeti szempontokból is magas nivőjű lesz. Az első jele ennek, hogy eltávolította a tereméből az asztalokat, a nézőtérrel színházszerűleg rendezi be s így eleve kizárja annak eddigi mulatószerű jellegét. A helyárok a mozihelyárok lesznek, s naponta két előadást tart.

Heti műsor:

Szombat: Ezüst sirló, operette 3 felvonásban.
Vasárnap: d. u. Csárdáskirály, este Ezüst sirló.
Hétfő: Vengerkák. Molnár János vendégjátéka.
Kedd: Gidia-Buccarin hangversenye. Vasárnapi helyárok.
Szerda: Vasgyáros.
Csütörtök: Ezüst sirló.
Péntek: Vig-örvegy. Sziklai Jenő vendégjátéka.
Szombat: Magas Miaka. Sziklay Jenő vendégjátéka.
Vasárnap: d. u. Tatarjárás, este Drótostól. Sziklai Jenő vendégjátéka.

Vasvármegye 1921. június 12. 4. o.

A Kamara-Színház megnyitása.

A Kamara-Színház lázasan készül október 22-iki megnyitóra. Érdeklődtünk Tompa direktornál a megnyitó-műsor iránt, de ebből csak annyit volt hajlandó elárulni, hogy a legszebb és legművésziesebb lesz.

Színre fog kerülni egy 1 felvonásos operett, egy 1. felvonásos hallatlanul mulattató vígjáték, egy irredenta darab, szólószámok stb. A direktor azt is közölte velünk, hogy a megnyitó-műsor 5 napon át kerül bemutatásra, napi két előadásban.

Vasvármegye 1921. október 16. 5. o.

Kamara-Szinpad.

— *Kapunyitds.* —

Szombat este nyílt meg Szombathely intim és kellemes téli szinpada, a Kamara-Szinpad. Az első előadás, valamint a társulat bemutatkozása sikerült. A művészgárda egy-két tag kivételével igen jó együttest képvisel. A nők közül Müller Margit és Szigeti Ida, a férfiak közül pedig Gergely és Deák a legjobbak. A közönség igen jól szórakozott.

Dunántúli Estilap 1921. október 25. 2. o.

Kamara Szinpad

a Kovács-szálló szuterrénjében.

MA, szombaton este fél 9 óra-
kor megnyitó előadás.

jegyek délután 3 órától válthatók ugyanott a szuterrén helyiség pénztárában. 4197.3

Vasvármegye 1921. október 22. 3. o.

*Egy kis visszapillantás.
Néhány szó a Kamara-Színpadról*

Idestova negyedéve már, hogy Szombathelyi téli színpada, az azóta közkedvelté vált Kamara-Színpad megnyitotta kapuit a közönség előtt. Jó alkalom ez arra, hogy egy kis emlékezést csináljunk és ha szükség van rá, néhány gyengéd kritikát is.

Bizonyos, hogy mikor a vállalkozás megindult, igen sok nehézséggel kellett megküzdenie, úgy külsővel, mint belsővel. Hogy mik voltak ezek, avval most nem foglalkozunk már csak azért sem, mert a Kamara agilis igazgatósága mindezeket játszva győzte le és megmutatta azt, amit a legtöbben leheletlenül tartottak: hogy igenis lehet Szombathelyen fehér irodalomra és komoly művészetre törekedő műsorral egy intim és mindenkori igényeit kielégítő színpadot létesíteni — csak érteni kell hozzá.

Sok vesződségbe, kellemetlenségbe és pénzbe került, (csak beavattottak van fogalma a mai színészgázsikról), míg a társulat komplett egésze forrt össze, míg a meg nem felelők el nem távoztak és helyükbe jobbak nem jöttek. Ma már aztán ezen a téren sincs mit kívánni. A nivó, úgy a társulat tagjait, mint a műsort tekintve, megvan, most már csak arra kell törekedni, hogy az meg is maradjon. És tekintve az eddigi fejlődést, erre is megvan minden jogos remény.

A társulat most már elsőrendű erőkből áll. A drámai személyzet női tagjai közül Szigeti Ida és Kende Mária emelkedik ki. Mindkettő biztos játéku, ambiciózus művész. Szigeti tulajdonképen vígjátéki színésznő, de itteni szereplése meggyőzőt arról, hogy bármilyen szerepben csaknem tökéleteset tud nyújtani. Ugyanezt mondhatjuk el Kende Máriáról, ki a maga zsánerében ugyanolyan, mint Szigeti. Bámulatos drámai ereje nem egyszer csalt már könynyeciket szerető közönsége szemébe. A férfiak közül elsősorban a kitűnő rendezőt, Gergely Lajost kell megemlitenünk. Őt nem dicsérjük. Neki már nincs szüksége rá. Semmiben sem maradnak el a többiek mögött Deák és Czeglédy. Az operett-személyzet két főerőssége Fátyol Heddy és Sugár. Mindkettő régi kipróbált erő, kik sok sikerre tekinthetnek már vissza. Külön fejezetet lehetne írni a bájos Fodorról, a nagyszerű tánc-komikusról és kitűnő partneréről, Romy Leáról, ki a szürke életben is éppoly kedves, mint a színpadon, de hát a karácsonyi számnak is vannak határai. Nem mulaszthatjuk el felemlíteni Békeffit sem, ki betegem fekszik most s akinek javára ma délelőtt matiné-t rendeznek kollégái. Hasznos és jó erője a társulatnak Szokolay is, ki talán a legszerényebb embere a világnak.

Vasvármegye 1921. december 25. 12. o. (részlet)

Sugár vagyona.

Régi história, hogy a színészeknek soha sincsen pénzük. Egy ilyen pénztelen órában Sugárnak eszébe jutott, hogy másnap a contó nap van, s »mellbevágja« a dirit 1000 koronáért. Bizakodó arccal bemegy az irodába, s bár nem kapott semmit sem, szerencsés arcot vágva kilép az irodából. De alig jött ki az irodából, megszólítja őt Gergely és kéri, hogy adjon neki 50 koronát kölcsön.

— Nincs nekem fiam semmi pénzem, egyedüli vagyonom a hangom.

Nem baj öregem, felelte Gergely epésen, *a szegénység nem szegény.* Lett erre nagy hahota és harag a színészszerbekben, de mivel vicc volt csak az egész, hamarosan megbé-
kültek.

Táltos 1922. január 9. 2. o.

A szombathelyi téli szezon.
Fölengedett a fagy, közeleg a tavasz és a tavasszal a soproni színházarsulat. Vége felé jár a Kamara színház téli szezonja, mely a jövő reményét, a szombathelyi téli színházat helyettesítette. Nehéz volt az irányítása, de mert jó volt, amit adott és megkezdett jó lenni, mert nem tartotta pillanatnyi sikert fontosabbnak mint a művészetet, a közönség megszerette és most, amikor zárás előtt áll a szezon, sajnálja, hogy a szezonnak vége lesz.

Tehetséges színészek, tehetséges nők darabjait adták elő. Nem szerepeltek a műsoron kabaré főcíműk, nem személyesítették a darabokat súlyos aktorok. Egészenbév a tárodalmi és művészeti színvonal megemlékezést fejtett ki a színház igazgatóság s ezért a legnagyobb hála és elismerés illeti. Elismertést érdemel a művészeti igazgató, Tompa Kálmán, a főrendező Gergely Lajos s a művésznők között Szigeti Ida és Rummy Lea, akik szeszonyítás óta itt élnek és igazán művészi teljesítmény volt minden egyes alakításuk. Rajtuk kívül nagyon sokan voltak rövidebb hosszabb ideig a színház művészei de épen, mert nem sokáig szerepeltek, névszerint nem említjük őket. Azt azonban kötelességünk kijelenteni, hogy egy, két kivétellel mind megelégedtek feladatuknak és becsületesen teljesítették művészi kötelességüket.

A közönséggel együtt mi is sajnáljuk a kapuzárást, de vigasztal bennünk az a tudat, hogy nem sokáig tart a csend s az őszel újra megnyílnak kis téli színházunk kapui.

— Hallo... Mi újság a Kamara színházban? Halljuk, hogy vége felé közeledik a szezon.

— Bizony elsőjén bezárul. Március elsőjével bezárjuk a kapukat.

— Hova mennek a művészek és művésznők?

— Szigeti Ida Bodonyihoz szerződött, Békéfi szintén, Deák is tárgyal Bodonyival. Rummy Lea, most már Tóth Jánosné Szombathelyen marad. Gergely hazamegy Aradra. Derékly Pestre megy, lehet, hogy a Vigaszínházhoz szerződik.

— Mit mond, Rummy Lea férjhez ment, hát ez hogyan történt?

— A legnagyobb diszkrétó mellett. Senki se tudta, senki se sejtette. Egy napon megjelentek az alispánnál, diszkrétóit kértek, másnap pedig már mint férj és feleség róluk az utcán.

— Hát Fátynál Heddy mit csinál?

— Egyelőre Szombathelyen marad. Későbbi terveit titokban tartja.

— Mi újság Jackó Gáival?

— Semmi különös. Múltán learrata az összes szombathelyi hábrókat, visszament Pestre, az Andrássy-uti színházba, ahova szerződése köli.

— Hát sport hírt tud-e valamit?

— De még mennyit. Március hó 12-én rendezti a SzAK az első mérzést. Március 28-án lesz nagy jubileumi ünnepség, amelyet valószínűleg egy MTK-SzAK mérkőzés előz meg.

— Mondjon még valami szenzációt. (Beleszóli a telefonos kisasszony: Hagyjon valamit a jövő hétre is, kell a vonaf másnak.)

(Mit csináljunk? Abba hagyjuk?)

Táltos 1922. február 27. 13. o.

Soproniáda a soproniakról

Akik nem is hiszik, milyen tehetségesek

Ezen a héten a sopron-szombathelyi színház társulat tagjait mutatjuk be a közönségnek. A mellékelt fényképsorozaton kívül szükségesnek tartjuk, hogy írott betűvel is lerántuk a leplet a soproniakról. Annyi kedvesség és érdekesség fűződik az életükhöz, hogy bizonyára szórakoztató olvasmány olvasóinknak ez az intimítással fűszerezett társulati lajstrom.

Bodonyi Béla színházgazgatóról például a történelem is feljegyezi majd, hogy Sopron kiűritésének idejében is, dacolva közönnyel és üres házakkal, deficittel és fenyegetésekkel, rendületlenül állta helyét a magyar kultúra élőszavas templomában. Azóta a helyzet javult, de a nehéz viszonyok között ma is főleg **Bodonyi** direktor tudása és energiája tartja együtt a soproni társulatot.

Görög Sándor, titkár, a direktor helyettese, nagy szervező és adminisztratív tehetség. Különös érdeme, hogy bár művészi ambíciói sohasem voltak, mégis van két pazar alakítása: *Görög Etus* és *Klárka*, akik a soproni színház legfiatalabb primadonnái.

Vizváry Elza, primadonna, Németországban tanult s a berlini és drezdai színházokban aratta első sikereit. Kulturált énekesnő, értékes, finom koloraturhangja van. Nagyon szeretik Sopronban.

Takáts Rózi még husz esztendő sines, máris a felnőttek közé számít. Úgyes szubrett-primadonna, a péciek volt kedvence, aki A három gráciában végleg behintázta magát a soproniak szívébe.

Várady Pali arról nevezetes, hogy az ország legkönnyebb tánckomikusa. Tisztelői gumjembernek és pehelykomikusnak becézik. A három gráciához 24 táncot komponált.

Véselyi Margit olyan szép énekes-naiva, hogy el kell hinni neki, hogy a Fővárosi Operettszínháznál kezdte pályafutását. Karrierje szenzációs: Budapesten A három gráciában még ő volt a „paprikás csirke”, míg Sopronban már a főszakácsot játszotta. Soproni festőművészek versenyeznek, hogy modelnek nyerjék meg.

A soproni társulat tagjai. Felső sor: Ardo Margit dármái szende, Véselyi Margit énekes naiva, Fekete Rózi naiva. Alsó sor: Somodi Kálmán lírai szerelmes, Marinkovits Sebő operett-buffó, Medgyesi Erzsébet komika, Görög Sándor titkár, Remete Géza főrendező.

Pénteken, június 23-án este 8 órakor — Vasárnap június 25-én este fél 9-kor

SZERENCSETÁNC

Operette 3 felvonásban. — Irta Bodansky és Hardt-Warten.

SZEMÉLYEK:

Mutzenbacher Ádám kalapgyáros	Parlagi Béla	Falkmayer Tóbiás, fod- rászmaster	Rogoz Imre
Éva, a felesége	Medgyesi E.	Tóni, fodrászinas	Lillich Bandi
Lizi, a leányuk	Molnár Aranka	Lili, pénztárosnő	Vajda Ilonka
Platzer Sebestyén, pá- holynyitogató	Róna Zoltán	Lutz báró	Solti Rezső
Viverande Desirée, varieté diva	Tisza Karola	Gr. Biebersbach Ludó	Sugár Lajos
Wendelin Frici, bor- bélysegéd	Sziklay József	Elfrida, a felesége	R. Molnár Julius
Gr. Biebersbach Joach.	Megyeri Ferenc	Von Schmettwitz	Deák Ferenc
Helli	Sugár Lajosné	Von Gneisenau	Vadnai János
Terka	Lizi	Von Stierling	Marinkovics S.
Zsuzsa	barátnői	Hordár	Bárdos János
Marianne	Horváth Gizi	Biebersbach gróf inasa	Medgyesi J.
	Zelenay Ella	Sugár Lajosné és Megyeri Ferenc	táncolják a szenzációs táncbetétet!

Történik az I. felvonás az Alhambra-Varieté előcsarnokában, a II. felvonás Mutzenbacher villájának kertjében, a III. felv. Falkmayer fodrászüzletében.

Szombaton, június 24-én este 8 órakor — Vasárnap délután fél 4 órakor

Cigányprimás

Operette 3 felvonásban. Szövegét írták: Grünbaum és Wilhelm. Zenéjét szerette Kálmán Imre. Fördította Harsányi Zsolt. Rendező Érczkövy K.

SZEMÉLYEK:

Rácz Pali	Érczkövy K.	Mustári, ceremoniás	
Laci	Tamás Lajos	mester	Marinkovics S.
Sári	Tisza Karola	Fekete Péter öregcigány	Solti Rezső
Juliska	Görög Olga	Pierre	} szolgák Szabó Károly
Irinoy grófné	Medgyesi E.	Jean	
Gastou a fia	Sziklay József	Klárka	Zelenay Ella
VII. Heribert	Sugár Lajos	I-ső ur	Bokros László
Cadeau	Parlagi Béla	II-ik ur	Zelenay József
Hersila, táncosnő	Szilassy A.	Cigányfiu	Fendli M.

Utcai nép, cigányzenekar, báli vendégek. — Történik az I. felvonás Buda-
peste a Soroksári-utcában, II. és III. felvonás Párisban, Gaston gr. palotájában.

Táltos 1922. június 19. 6-7. o.

A soproni társulat tagjai: Takáts Rózsi táncos szübrét, Vizváry Elza primadonna, N. Megyery Olga szende, Székely Bálint baritonista, Várady Pál tánceskimikus, Nagy Pál énekes bonviván, Deák Ferenc prózai bonviván.

Fekete Rózsi szintén érdekes egyéniség. Rangja a következő: másodszübrét másodnaiva és másodszende.

Nagy Pál, énekes bonviván a bécsi Carl Theaterben, a Várszínházban és Pozsonyban nőtt meg akkorára, hogy ma már a vidék egyik legjobb hangja és legelegánsabb bonvivánjaként emlegetik.

Remete Géza esete sem rossz: operetthonvivánból lett drámai színész, sőt főrendező. Ő az, aki sohasem tanul és mégis kívülről tudja a segédszínészek szerepeit is.

Megyery Olga szende és naiva, a közönség dédelgetett kedvence. Még **Rákosi** Jenő is emlékszik rá, hogy **Rákosi** Szidi néni legkedvesebb és letehetségesebb tanítványa volt. **Hegedűs** Gyula, **Odry** Árpád és **Pethes** Imre szívesen lépnek fel vele, ha Sopronban vendégszerepelnek.

B. Király Boriska, tragika és... a szüigazgató felesége. **Hegedűs** Gyula szerint az ország legelső drámai színésznői közé tartozik. A soproniaknak ünnepszámba megy, ha fellép.

Medgyesy Erzsi, komika és anyaszínésznő egy személyben: nevetett és könnyeket csal

az emberek szemébe. Mindkettőt művészi eszközökkel.

Ardó Margit, drámai szende. Azt mondják róla, hogy fejedelmi szépség. Dekoratív jelenség, dísz minden előadásnak.

Marinkovics Sebő, tavaly még segédszínész volt, az idén pedig a színház legjobb kabinetjellegű színésze.

Somody Kálmán, a drámák lírai hőse, a nagy „Ó”. Irigylésre méltó pozíció, mert Sopronban 19 leányiskola van és így nyilvánvaló az is, hogy a kedvenctáncos leg-erősebb ellenfele **Várady** Pálnak.

Székely Bálint kellemes baritonja addig zengett a kórusban, míg felfedezték, hogy ellenállhatatlan, lobogó sörényével pompásan fogja alakítani a vígjátékok megaszt férfiit és az operettek férjváltó, kölcsönkért szerelmeseit.

Es végül **Deák** Ferencről, e jónévű színészről áruljuk el, hogy karrierjét a „Hősvértől-pirosultgyászter” elszavalásával kezdte egy irodalmi társulat matinján és ma ő a soproni társulat egyik legjobban szavaló művésze. Imponáló férfias jelenség, katonatiszt és páncélos vitéz.